

STUDIJA

“Sektorska analiza izvoznog potencijala MSPP u Republiku Bugarsku”

sažetak

Studija izrađena u okviru Projekta “Program podrške izvozu MSPP u Republiku Bugarsku”

Ovaj projekat realizuje Jugoistočna razvojna mreža, asocijacija akreditovanih regionalnih razvojnih agencija južne i istočne Srbije.

Jugoistočnu razvojnu mrežu čine akreditovane regionalne razvojne agencije:

- Regionalna razvojna agencija – „Jug“, Niš
- Regionalna razvojna agencija „Braničevo – Podunavlje“, Požarevac
- Centar za razvoj Jablaničkog i Pčinjskog okruga, Leskovac
- RARIS, Regionalna agencija za razvoj istočne Srbije, Zaječar

Asocijacija promoviše regionalni razvoj južne i istočne Srbije. Akreditovane regionalne agencije za razvoj koje deluje na teritoriji južne i istočne Srbije žele da na ovaj način svojom međusobnom saradnjom, razmenom iskustava i umrežavanjem doprinesu ubrzanom regionalnom razvoju Srbije.

RAS

Realizaciju Projekta je podržala RAZVOJNA AGENCIJA SRBIJE – RAS
u okviru svog Programa podrške poslovnoj institucionalnoj infrastrukturi u 2016. godini.

Osnovni cilj Studije jeste da prepozna MSPP sektore sa razvojnim potencijalima za povećanje izvoza u Republiku Bugarsku i time stvori uslove da se ovi potencijali koriste u većoj meri nego do sada. Na taj način se može pomoći MSPP da konkurentno uvećaju svoj značaj na tržištu susedne Republike Bugarske. Time će MSPP moći da daju i veći doprinos razvoju domaće ekonomije, kao i ekonomskim i društvenim reformama.

Za analizu i procenu izvoznih potencijala su korišćeni statistički podaci Republičkog zavoda za statistiku Republike Srbije, Uprave Carina, Privredne komore Srbije, Nacionalnog statističkog instituta Bugarske i različite postojeće analize i strategije (navedene u odeljku „Literatura“) koje su u korelaciji sa zadatim ciljem Studije.

Što se tiče spoljnotrgovinske razmene Srbije i Bugarske, prema podacima Republičkog zavoda za statistiku, u 2015. godini, Bugarska je bila 11. partner u srpskom izvozu i 16. u uvozu. U 2016. godini, Bugarska je 12. partner u izvozu i 17. u uvozu Srbije uz konstantno smanjenje deficita (u 2016. ostvaren je suficit robne razmene).

Kako bi se dobili što precizniji rezultati i omogućila primenljivost Studije, podaci o izvozu Srbije u Republiku Bugarsku su analizirani:

- 1 Posmatrano kroz industrijske grane – delatnosti;
- 2 Prema Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji.

Na osnovu podataka o ostvarenom izvozu (posmatrano kroz industrijske grane - delatnosti) sledeći sektori ostvaruju kontinuitet u izvozu prema Republici Bugarskoj:

- 01 Poljoprivredna proizvodnja, lov i uslužne delatnosti
- 10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda
- 13 Proizvodnja tekstila
- 14 Proizvodnja odevnih predmeta
- 17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira
- 22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike

Sektori koji se izdvajaju po vrednosti obima izvoza i kontinuitetu u izvozu (klasifikovani prema Standardnoj međunarodnoj trgovinskoj klasifikaciji) su:

- 11 Pića
- 22 Uljano semenje i plodovi
- 23 Pluta i drvo
- 62 Proizvodi od kaučuka
- 84 Odeća
- 85 Obuća

Na bazi ovih analiza i uzimajući u obzir „Indeks razvojnih potencijala razmenjivih sektora u Srbiji - IRP 2014“ identifikovani su sledeći sektori koji mogu povećati izvoz u Republiku Bugarsku:

- Proizvodnja čarapa
- Prerada i konzervisanje voća i povrća
- Proizvodnja papira, celuloze i kartona
- Proizvodnja ambalaže od plastike
- Boje i lakovi
- Odeća
- Obuća
- Proizvodi od plastike za građevinarstvo
- Proizvodnja osvežavajućih pića
- Proizvodnja sokova

Za ove sektore su prikazani rezultati istraživanja CEVES-a (Centra za visoke ekonomske studije), tj. njihovi sektorski profili – struktura sektora i ostvarene performance prema stubovima indeksa razvojnih potencijala. Ove sektore prepoznamo kao primarne potencijale za uvećanje izvoza u Republiku Bugarsku.

Na kraju je prikazana i lista delatnosti (Klasifikacija delatnosti) koje imaju manji ali takođe značajni izvozni potencijal koje mogu predstavljati sekundarne potencijale u spoljnotrgovinskoj razmeni Srbije ka Bugarskoj, a to su:

- 0113 Gajenje povrća, korenastih i krtolastih biljaka
- 0115 Gajenje duvana
- 0130 Gajenje sadnog materijala
- 1042 Proizvodnja margarina i sličnih jestivih masti
- 1052 Proizvodnja sladoleda
- 1061 Proizvodnja mlinskih proizvoda
- 1062 Proizvodnja skroba i skrobnih proizvoda
- 1105 Proizvodnja piva
- 1391 Proizvodnja pletenih i kukičanih materijala
- 1395 Proizvodnja netkanog tekstila i predmeta, osim odeće
- 1413 Proizvodnja ostale odeće
- 1512 Proizvodnja putnih i ručnih torbi i kaiševa
- 1729 Proizvodnja ostalih proizvoda od papira i kartona
- 2211 Proizvodnja guma za vozila, protektiranje guma
- 2219 Proizvodnja ostalih proizvoda od gume
- 2221 Proizvodnja ploča, listova, cevi i profila
- 2229 Proizvodnja ostalih proizvoda od plastike
- 2332 Proizvodnja opeke, crepa i građevinskih proizvoda
- 2630 Proizvodnja komunikacione opreme
- 2740 Proizvodnja opreme za osvetljenje
- 2752 Proizvodnja nелеktričnih aparata za domaćinstvo
- 2790 Proizvodnja ostale električne opreme
- 2829 Proizvodnja ostalih mašina i aparata opšte namene